

Publicație din colecția Periodice Naționale Vechi
„Moldavica” Biblioteca Națională a RM

No. 6—7

Anul 1932

SOLIDARITATEA

ORGANUL
ASOCIAȚIEI CORPULUI DIDACTIC
DIN JUDEȚUL SOROCA

Sumarul

Generalități:

Criza și învățătorimea de I. Potoroacă	1
Urmărind pe Kant → M. Zgħibar	7
Fragmente din viața unei școli de copii mici de M. Rusnac	11

Conferințe, reviste:

„Invățământul în Suedia” D. V. Tonî (A. Anop)	15
„Psihologia lecturilor adolescenței” (A. A.)	16
„Educația morală și simțul critic” "	18
„În jurul met. dei Decroly” "	20
Cifre vorbite	22

Actualități și comentarii:

Resistență activă (S. Hurbore). Ce așteaptă Asociația inv. dela noul Ministrul? Din activitatea asociațiilor județene. Schimbarea domnilor. Invățătorimea în Parlament. Un repaos. Blocul cetățenesc. Etape.	26
Pagina Subrevizoratului	33
Dări de seamă	37
Informațiiuni	40

Abonamentul 100 lei pe an

Adresa nouă: Soroca, str. Regele Ferdinand, No. 14

Soroca, Tip. P. Litvac

Solidaritatea

Organul Asociației Corpului Didactic din județul Soroca

GENERALITĂȚI

Criza și învățatorimea.

ce e criza?

Cuvântul «criză» nu numai că nu este strein nimănui, dar chiar e simțit, în întreg conținutul lui, de toată lumea.

De stai în casă, gândul tăi e la criză, de ieși afară, lucrătorul din curte tăi amintește de criză, de mergi pe drum, hopurile cari te fac să te închini fără voie, te trezesc din dulcea visare, ce eventual tă-ai fi furat susținutul și te silesc să-ți amintești de criză, de intri în prăvălie, negustorul tăi se plânge de criză. Criză de bani, criză de posturi de serviciu, criză de muncă, criză de oameni cinstiți, criză în România, criză în Europa, criză în America, criză generală.

Pentru unii, criza își are explicația în neîncrederea dintre indivizi și popoare, care domnește sub aparenta loialitate.

Pentru alții, ea este urmarea faptului, că oamenii chemați să îmbogățească tezaurul țării, îl seacă prin misterioasa manipulare a fondurilor de milioane, cari apar mai târziu ca economii depuse de cutare persoană în cutare bancă din țara vecină, sau se împart ca gratificații oamenilor, «cari au depus muncă».

In realitate, însă, problema este mult mai complexă.

Criza este o dezechilibrație a armoniei sociale, un dezechilibru între ceea ce este și ceea ce ar trebui să fie și care se traduce printr-un neajuns, cel simte fiecare individ din societatea dată.

Ea se manifestă printre stagnarea activității, atât în domeniul economic, cât și în cel cultural-artistic etc.

Prin ea însăși, criza nu provoacă această stagnare, ci numai o tradează. Ea este supapa de siguranță a progresului.

De fapt criza este un fenomen inevitabil și inherent vieții umane în continuă devenire.

Criza este un rău necesar. Este o problemă pusă de însăși

natura, iar rezolvarea ei este un pas câștigat înainte, este un inel adăogat la ultima verigă din lanțul progresului omenirii.

Vremurile de criză, de frâmântări sociale, — spune marele sociolog francez Durchein — sunt producătoare ale celor mai mari idei ale omenirii.

Totuși, criza este un rău.

Cine ne va scăpa din ea?

Iată ce ne spune Domnul Simion Mehedinți în această privință:

«Marea nenorocire a poporului și a statului nostru, mai ales în urma războiului, dar și de acum 100 ani în urmă — departe de mine gândul de a disprețui întreagă muncă a acelei generații eroice, dela N. Bâlcescu, până la Eminescu, care a lucrat cu dragoste și interes pentru țară — este că n'am avut omul de stat, un singur om de stat, care să fi înțeles neamul nostru, cu nevoile lui.... Dacă soarta unui stat atârnă de apariția personalității reprezentative, nu urmează să cădem într'un fel de fatalism: a venit aceea personalitate, totul se rezolvă, n'a venit, nu putem face nimic, decât să o aşteptăm, căci atât valorează o națiune, cât valorează personalitatea ei reprezentativă. Mai este o formulă: de câte ori lipsește acea personalitate reprezentativă, ea poate fi înlocuită și suplinită, prin sfârșarea colectivă, bineînteleas, într'o perioadă mai indelungată »*)

Să nu uităm acum că starea culturală determină starea economică și socială a unei societăți. Cultura este elementul hotăritor, care determină soarta unui popor. Dintre toate popoarele barbare, numai acelea au supraviețuit, cari au primit binefacerile culturii, prin creștinism.

Dar cine, dacă nu învățătorul, este chemat să aprindă, să întrețină și să intensifice lumina culturii, în marea masă a poporului?.

Dacă mai ținem seamă încă, că „sfârșarea colectivă” este chemată să rezolve problema crizei și că această sfârșare rămâne să fie provocată și susținută de învățător, rolul covârșitor al lui este destul de evident.

*) „Marele reformator Lenderson” Conferință ținută la Cluj.

Pentru a putea lucra cu succes la soluționarea diferitelor probleme ale crizei, a găsi calea adevărată pe care să canalizeze efortarea colectivă, el trebuie să cunoască psihologia acelei colectivități, starea ei culturală, datinile și obiceiurile care-i îngrădesc activitatea, nevoile ei, precum și posibilitățile de îndreptare.

Din nefericire, învățătorul român poate deține toată știința psihologiei, nu știe însă nimic din psihologia poporului său, în care nimeni nu l-a inițiat.

De altfel, în afară de câteva încercări nereușite, o psihologie a poporului românesc nici n'ă avem încă.

Iată totuși câteva note empirice din această psihologie.

«Agricultorul muncește vara foarte mult. Doar me 4 ore, iar restul timpului muncește intens. După perioada muncii agricole, trece la trândăvia iernii. Iarna hibernează. Doar me și mănâncă. Românul e înclinat, deci, să treacă dela o extremă la alta: muncă excesivă, trândăvie. Natura fiind prea darnică cu pământul românesc, l-a făcut pe săteanul nostru să fie fatalist. „Dac'o vrea Dumnezeu, s'o face”, zice țăranul. Nesiguranța istorică în care am trăit, a cultivat un spirit accentuat de provizorat. Nu suntem capabili de un lucru de lungă durată. Ne preocupă numai prezentul, fără să ne gândim la viitor. Căci opera oamenilor noștri politici poartă pecetea provizoratu lui. Însă și legile sunt provizorii. „Ceeace-ți asigură astăzi o lege, îți răpește mâine alta” (I. Buricescu. Problema educației naționale. Conferință ținută la Cluj).

«Cultura la țară abia pălpăie ca un opaiț. I s'a dat țăranului vot, pe care nu-l știe folosi, fiind înșelat cu vorbe. Pământul îl seamănă ca și altădată, când muncia la boier. El așteaptă să tune și să fulgere, ca să pună fasole. Într-o perioadă de aşa fierbere pentru emanciparea și dominarea mulțimii, se pune bază pe cultură. Asemenea unui orb, căruia î se deschide lumina cu luceuri nemaivăzute, e și săteanul azi, în fața situațiunilor în care îe pus: pământ, vot, drept administrativ, etc. El stă cu brațele încrucișate, pentrucă știința și cultura, cari întăresc starea de muncă, îi lipsește. Iată starea culturală în care se găsește țara» (I. Simionescu. Starea culturală a poporului român. Conferință ținută la Cluj.)

Dacă e natural ca această stare să ne îngrijoreze mai mult, ea nu trebuie să ne dispereze, ca și cum Românul n'ar avea decât defecte.

Însușirile atât de sănătoase ale Daco-Romanilor nu-i lipsesc, dar ele nu sunt încă valorificate. Poporul român reprezintă un ogor aproape virgin, neexplorat. Energia lui se află încă în stare latentă.

Aici trebuie căutat izvorul crizei.

Învățătorul în fața crizei.

Fiecare aşteaptă ca mântuirea să vie dela alții, de undeva de sus. Se presupune un mare vinovat în persoana statului sau a unei voințe singulare sau colective din fruntea statului, care a provocat și menține aceasta criză și dela care atârnă și mântuirea.

În fața acestei voințe dușmănoase, fiecare se apără și acuză.

Dar pe cine? Care-i marea vinova? Cutare guvern sau cutare partid? Da. Fiecare guvern, fiecare partid, căci toate s'au perindat la conducerea carului statului și, fiindcă fiecare din noi suntem membru tacit sau afișat al vreunui organ politic, vina este a noastră a tuturora. Si dacă vina o poartă mai mult sau mai puțin fiecare din noi, dela fiecare din noi trebuie să așteptăm mântuirea. Fiecare din noi și toți la un loc trebuie să suplinim bărbatul de stat care ne lipsește. Dacă n'avem încă această credință trebuie să ne-o insușim căt mai grabnic noi învățătorii, ca unii ce suntem învățători și apoi s'o predicăm mai departe și s'o infiltrăm și acelora pe care îi învățăm, căci dela această credință ne va veni mântuirea.

Activitatea noastră este aceeașă ca a înaintașilor noștri, bătăi mult slăbită, tocmai din cauza crizei, care ne arată că nu suntem la pas cu vremea.

Evoluția merge cu pașii ei fatali înainte și cei ce rămân în urma luminii se rătăcesc în înrunceric și pier.

Fii ai naturii, meniți să-i continuăm opera ei de perfecțiune, avem pusă, prin criză, noua problemă a progresului. Fi-vom în stare să rezolvăm, vom binemerita mai departe darul vieții. Nu vom pieri!

Ce va face învățătorul în fața acestor vaste probleme?

Se vorbește astăzi de organizarea științifică a muncii, de orientarea profesională, de măsurarea inteligenței și selecția capacitațiilor și de atâtea alte probleme, ce întind pînă, departe în viitor, progresului. Poate el singur, izolat de mariile centre de cultură, în cine știe ce sat, să ia cunoștință de toate aceste probleme și mai ales să fie pe deplin inițiat și lămurit în vreuna din ele?

Prin aceasta ajungem la problema care a provocat aceste rânduri, la cercurile culturale. Ele sunt focarele de lumină în cari învățătorul ia lumină dela alții și dă lumină altora, în diferitele probleme de mai sus și altele în legătură cu ele.

Zâmbiți cum am zâmbit și eu, pentru că, aşa cum sunt astăzi cercurile culturale — și această au mărturisit-o mai mulți președinți de cercuri — nici pe deosebit nu și ajung scopul, pentru care au fost create. Pentru mulți, foarte mulți, ele constituie o corvoadă, de care bucuroși ar scăpa. Poate că legiuitorul și-a dat seama de aceasta, când a instituit amenzile. Dar oare care lucru silit e făcut din toată inima?

E o dureroasă constatare, dar nu arareori, după o conferință, se aude un oflat de ușurare, că s-a încheiat ora de luptă cu somnul, iar aplauzele confirmă tocmai acest lucru și nicidcum ceeace șredere conferențiarul. Cauzele le știm cu toții. Ori conferențiarul a bătut apa în piuă, vînzolind frazele de măntuială, ori auditorul e dezinteresat de problema ce se tratează.

Atât unii cât și alții nu și dau seama nici de adevăratul lor rol, mai mult ca al unui oricare salariat al statului, nici de importanța problemelor, care sunt puse la ordinea zilei.

Cât de mult păcătuim prin această dezinteresare, am arătat mai sus și tot acolo se găsește răspunsul pentru cei ce ar invoca ca motiv criza.

Deacea cercurile culturale trebuie reinviate, reînsusțite și nimeni care nu se mulțumește să arunce o privire superficială, nu poate să nu doriască acest lucru. Din partea mea mă bucură mult faptul că am fost îndemnat să fac această expunere cu propunerile ce urmează de trei din cei mai valoroși și încercați colegi, cu observații de lungă experiență, ca președinți de cercuri.

In de acord cu dânsii, am ajuns la convingerea că, pentru ca cercurile să-și dea cu adevărat roadele dorite, trebuie să-lărgite.

In actuala organizare, ele nu cuprind decât câțiva învățători bătrâni, cari la vremea lor și-au dat tributul și și-l dau încă și astăzi, dar ei reprezintă trecutul și foarte puțin viitorul.

Soluțiunile lor, dacă au fost bune la vremea lor, apoi astăzi nu se mai potrivește noilor probleme, cari cer noi soluții, ce la rândul lor reclamă energii proaspete, încă neepuizate. Dar învățătorii tineri, cari reprezintă această energie, sunt în parte dezorientați, fără directivă. Munca lor e primită cu indiferență specifică suscipționată, de aceea ei nu produc cât ar trebui să producă, ba mai mult încă, se nivalează foarte ușor mediului monoton din jurul lor, iar energia lor se pierde, fără să fi dat întregul ei obiect.

Îată de ce cercurile culturale trebuie să-lărgite, pentru a reuni nu numai cât mai multe energii, dar încă pentru a reuni elemente cât mai distinse, cât mai energice, cari să provoace la muncă intensă, să dea impuls și directivă și celorlalte energii lipsite de o voință fermă, canalizațioare.

Pentru ca mișcarea să se producă în întreaga ei intensitate, în afara de cercurile culturale obișnuite să se organizeze cercuri regionale-culturale, sau sedințe inter-cercuale, așa cum sunt organizate în alte părți, ca de pildă în județul Constanța. Aceasta, credem noi, ar fi de o importanță covârșitoare și ar da directiva hotărîtoare cercurilor culturale și întregii mișcări pedagogice locale.

In ceeace privește problemele puse la ședințele acestea, să nu se marginiască și să fie expuse într-o singură oră, pentru a le considera apoi deslegate și date uitării. O problemă expusă trebuie pusă în viață, aplicată, încercată pe toate laturile ei, iar rezultatele pozitive sau negative trebuie puse în lumină, la o nouă ședință și numai după ce ea ar fi fost studiată în lucru, după ce ar fi trecut din domeniul teoriei și al idealului în domeniul practicil și al realității, se poate spune că viața școlară a făcut un pas înainte, a rezolvat una din multiplele ei probleme, iar cercul și poate considera o datorie împlinită.

Nu intrăm în alte detalii, căci ele privesc pe cei chemați a organiza aceste cercuri și pe conducătorii acestora, în a căror îscusită pricepere rămâne ca cercurile să-și găsiască în modul cel mai fericit menirea lor.

Și acum o mică lămurire.

Prin aceasta noi n'am avut pretenția a da cea mai bună soluție problemei ce ne preocupă. Dacă am incercat totuși să dăm una, am făcut-o din convingerea că fiecare din noi are datoria să lucreze la soluționarea problemei pusă la ordinea zilei, căci de această soluționare, depinde soarta noastră ca popor și credem că fiecare cititor va fi animat de aceeaș sfântă datorie.

I. Potoroacă

Inv. Cuhureștii de sus, Soroca

Urmărind pe Kant.

După Kant, legea morală zace în sufletul fiecărui, indiferent de vîrstă. Un ideal – zice Kant – nu este altceva, decât concepția unei perfecționi, care nu s'a întâlnit încă în experiență, dar care desigur nu e lipsită de o bază morală.

Idealul kantian al educației morale se poate rezuma în vorbele: Triumful voinei morale asupra voinei empirice, triumful legii morale, deci și formarea virtușilor, prin disciplină, prin deprinderile copiilor cu aprecierea faptelor din punct de vedere moral, prin definirea legii morale și prin deprinderi.

Deprinderile se poate face de timpuriu. Ea are drept țintă de a desvăluia omului fondul de moralitate care există în el însuși, de a-i atrage atenția asupra ei și de a-l obișnui pe copil să judece faptele morale și să le judece drept. Acest lucru este posibil. Experiențele făcute cu copiii de diferite vîrste, dovedesc că în fiecare copil există înclinarea de-a judeca din punct de vedere moral faptele semenilor lor.

Această inclinare, însă, dacă nu este de timpuriu cultivată, poate să fie îndreptată pe căi rele. Cel care n'a fost făcut atent încă din copilărie cum trebuie să judece o faptă morală, cu timpul poate ajunge un clevetitor.

Aceasta se întâmplă atunci când în loc să judeci fapta, spre a scoate o învățatură judeci fapta pentru a scoate concluzii cu privire la făptaș. În privința aceasta cuvintele Mântuitorului: «Nu judeca, pentru că să nu fi judecat» sunt pline de un adevăr vecinic. Prin aceasta Hristos n'a interzis de-a judeca faptele din punct de vedere moral, ar fi fost în contradicție, cu activitatea sa de predicator moral.

A interzis, doar, judecata aproapelui,

Kant este de aceeașă părere.

Dacă nimeni dintre noi nu poate în lumea aceasta să pună acord deplin tutre legea morală și faptă, dacă deci nimeni nu poate fi sfânt cât trăiește, de ce să judecăm pe aproapele nostru, când doar o diferență în bine, dacă nu chiar în rău, ne deosebește de el? În sufletul lui se dă aceeașă luptă, care se dă în sufletul fiecăruiu dintre noi.

Nu pe aproapele nostru, prin urmare, să-l judecăm, ci faptele pentru ele însăși, pentru a le raporta la principiul ce le-a determinat.

Pentru aceasta vom povesti copiilor întâmplări în cari să existe un conflict moral, vom cerceta împreună cu ei, dacă fapta a fost făcută în conformitate cu legea morală.

Grijă cea mai mare va fi detasarea faptei de făptaș. Făptușul nici nu trebuie să fie admirat, dacă a lucrat conform datoriei, nici nu trebuie blamat, dacă nu s'a conformat ei. Omul milos, de pildă, nu face ceva extraordinar, dacă dă săracilor.

Am încercat să aplic această teorie, în măsura modestelor mele puteri de învățător Tânăr.

Întră nici un gen de pregătire, am spus copiilor următoarea întâmplare:

«Un boer bogat avea 5 copii, toți niște cheltuitori. În apropierea palatului avea pe un om al său, care era sărac și avea 8 copii, dar era cinsit. Boerul înțelegând că filii lui sunt niște risipitori și

totodată convins fiind de cinstea bătrânlui, și încredință un sac plin cu bani de aur, cu condiția ca să nu știe nimeni, iar atunci când boerul va avea nevoie, acesta să î-l înapoieze. Boerul, însă, moare pe neașteptate. Între timp și bătrânlul care pastra banii, pe lângă viața grea și lipsită de bunuri materiale, își frânge un picior.»

După expunere am pus pe copii să răspundă în scris, ce trebuia să facă omul cu banii.

1) Să-i dea îndărât fililor boerului și dece?

2) Să și-i opreasă și să-i lecuiască piciorul, căci putea foarte bine face aceasta, deoarece copiii bogătașului, pe lângă că nici nu aveau nevoie de asemenea sumă, dar nici nu știau de ea?

După cercetarea răspunsurilor, iată care a fost rezultatul:

Clasa	Numărul elevilor din clasă	Numărul celor cari au răspuns că trebuia să dea banii moștenitor.	Procentul	Nr. acelor cari au răspuns că trebuia să-i opreasă banii	Procentul	Nr. celor nehotărîți, cari vroiau să implice și legea morală și sentimentul	Procentul
IV	32	29	90,64%	3	9,36%	—	—
V	11	9	81,81%	2	18,19%	—	—
VI	11	8	72,72%	3	27,28%	—	—
VII	3	—	—	2	66,66%	1	33,34%

Este interesant răspunsul unei eleve din cl. IV (de remarcat că era cea mai mică).

Iată-îl: «Trebua să dea banii, pentru că era un om cinstit.» Am rămas surprins de această micuță, în sufletul căreia zace intacă legea morală. La fel și ceilalți puneau ca motiv esențial «cinstea». Un alt răspuns al unei eleve din cl. V: «Trebua să dea banii înapoi, pentru că nu era ai lui și acești bani trebuia să-i moștenească fiilor boerului.» Nici acesteia nu-i pasă, ce vor face fiile boerului cu banii! Ea știe că trebuie să-i dea înapoi și atunci se va achita de datorie, conform legii morale.

Iată însă ce răspunde o altă elevă din cl. VII «El – adică omul de încredere al boerului – trebuia să dea banii îndărât, fiind-

că nu erau ai lui, iar dacă îi oprea, făcea tot bine, fiindcă, dacă-i da fiilor de boer, aceştia îi cheltuiau pe nimicuri și mai bine era ca să-și prindă nevoile sale, ca să nu moară».

Aceasta s'a deosebit prin felul său de a aprecia fapta din punct de vedere moral. La început zice: «Trebui să-i dea! Aceasta însă este spusă cu nesiguranță, căci imediat revine și zice: «iar dacă îi oprea, făcea tot bine». Revine și a treia oară, tot însă stăpânită de sentimentul milei, care o face să nu se poată afirma irevocabil.

Din cele expuse, pe lângă constatarea faptului că morala lui Kant se poate aplica în sc. primară, se mai poate face alta că treptat, cu înaintarea claselor, numărul celor, cari pot aprecia faptele din punct de vedere moral, scade și în schimb se ridică al acelora, cari nu se pot hotărî.

Din constatăriile făcute ar urma să tragem concluzii pesimiste cu privire la genul uman. Ar fi să credem că în general oamenii, cu cât înaintează în vîrstă, cu atât ascultă mai puțin de legea morală. Observăm, însă, că acei ce nu sunt pentru morala pură, nu sunt contra ei, ci rămân nehotărți între lege și sentiment. Faptul pare a-și avea explicația în fenomenul creșterii, care aduce cu sine nașterea sentimentelor superioare. D-l Prof. Rădulescu - Motru spune în această privință în cursul său de psihologie..., «pe câtă vreme inteligența copiilor nu se deosebește de a adulților decât în grad, viața emoțională diferă în natură. Copilul vede colorile ca și bătrânul, aude, gustă, pipăie la fel cu acesta. În viața emoțională această precocitate nu există». Copilului emoțiile îi lipsesc și ele apar treptat, pe măsură ce sufletul se dezvoltă.

În special în adolescență apar sentimentele superioare, cum ar fi iubirea de patrie, iubirea de părinți, iubirea de frați, iubirea semenilor, unele din ele adevărate datorii, cari pun la grea încercare imperativul categoric,

Prin aceasta se explică, de ce adolescentul e tentat să asculte mai degrabă de sentimentul milei sau al iubirii, sau în orice caz să fie nehotărît între lege și sentiment.

Sentimentele la adolescenți au totă forța nouății și de aceea

pot întuneca pentru un moment simțul dreptății pure. În sufletul lui se petrece o adevărată criză.

Totuși, morala lui Kant și principiile sale de educație rămân isvor nesecat, din care școala va trage foloase noi pentru îndreptarea omenirii. Aceasta mai cu seamă în vremurile noastre de materialism ingust.

Mih. Th. Zghibară

Mărculești—Soroca

Fragmente din viața unei școli de copii mici.

Intr'o dimineață de Februarie.... Ceața deasă și albă ca lăptele învălue pomi și case, lăsând pe toate obiectele un strat de brumă albă și groasă. Bruma groasă, aşezată în formă de ace pe toate rămurelele, pe toți mugurașii, dă un farmec deosebit până și scaiului uscat, rămas încă din vara trecută, să încât, în lumina lăptoasă a acestei dimineți, livada pare că este una din acele păduri din povești, ai cărei copaci, frunze și flori sunt numai și numai de argint... Geamurile sunt înghițate până sus. Zăpada scărțățe ascuțit sub picioarele trecătorilor. În dimineață aceasta au venit numai două fetițe la gr. de copii. D-na conducătoare, cam nemulțumită de faptul acesta, deși e timpul să intre în clasă, persistă să rămână în dormitor. Legile pedagogice și morale glăsuesc că dascălul conștincios trebuie să-și facă datoria zilnic cu cea mai mare punctualitate, chiar când are numai un singur copil în fața lui. Conștiința d-nei conducătoare se cam răscolește în pieptul ei destul de sensibil la gândul acesta și mai ales la gândul, că ar putea să o găsească în situația aceasta vreo persoană oficială. Totuși, ea continuă să stea sub sobă. Motivul? O mică, drăguță cusătură națională, pe care D-na vrea să o aplice pe viitoarea copertă a volumului de poezii, primit ca premiu la absolvirea școlii.

Apoi, dormitorul modest al D-nei conducătoare este despărțit de clasă numai prin sobă călduță și un mic perete cu o ușă, pe care D-na a avut bunul simț și prevederea de a o închide, așa încât să nu se umble pe ea în timpul cursurilor și să astupe găurile acestei ușuții cu hârtie albă...

Fetițele stau și ele de cealaltă parte a sobei și conversează. În liniștea perfectă a clasei și a dormitorului, fiecare cuvânt al fetițelor ajunge, fără nici o piedică, la urechea D-nei. Acesta este celalăt argument, destul de puternic, ce cauță să aducămă constiția severă a dascăliței noastre, care încă n'a intrat în clasă la datorie: «Copii sunt totuși sub supravegherea mea, fără să știe. Astfel ei sunt mai liberi, și deschid mai sincer sufletele și eu pot afla ceva nou din psihologia lor copilărească». Fetițele intrădevară și continuă conversația cu mare insuflare. Mărioara povestește Lariselui, într-o limbă simplă și totuși bogată în simplicitatea ei... «Mă jucăm cu Dusea cu păpușile. Eu turnam apă în strecuătoare și apa curgea, curgea-a-a!.. Am făcut un laz și am spălat coditele¹⁾! Le-am întins pe gard să se usuce. Apoi ne-am culcat în colibă și am închis ochii. Dormeam și rădeam. Apoi a venit Vanea Dusii²⁾ și a asvârlit în colibă cu o piatră. Liusea³⁾ a sărit și fugă după el. El fugea în răpă și nu mai știa unde să fugă. Liusea după el fu-uu-ue-gă! Și noi rădea-a-am!» Apoi ne-am jucat iar cu păpușile. A început să plouă și noi am fugit în casă (aciș se ridică timbul tragic), da dracul cel de Liusica a venit și mi-a luat păpușul! Eu am ieșit și am strigat: dă-mi păpușul, căl a mea! Da ea m'a strâmbat și m'a spus: «Fugi de acela, dracule!» și a fugit. — «Și nu șea mai dat-a» întrebă Larisa cu oca mal adincă compasiune în glas. — Nu! — Tu n'ai luate-o pe el? — Nu, a mea era mal frumosă!

Povestirea aceasta a Mărioarei (fetiță de 6 ani) îl răscolagă conducătoarei un rându întreg de gânduri. A impresionat-o finele povestie și tonul acela de mare indignare și durere cu care ea a pronunțat: «Da dracul cel de Liusica mi-a luat păpușul.

Păpușa să, pe care să a facut-o, iea spălat hainele cu mă-

1) Păstrarea păpușelor

2) Zâna - Dusea

3) A.M. - Lișă

nuță ei. Păpușa, în care și-a pus biata fetiță tot sufletul! Poate să fie o altă păpușă mai frumoasă? Există în lume vreo jucărie mai scumpă? Nu! Căci **păpușa ei**, pe care nerușinata de Liusi a îndrăznit să ia, era suflet din sufletul ei! Mărioara o legăna, o îngrijia, își cânta toate cântecele ce le știa atât dela școală cât și dela patefon, cu ea vorbea și nu odată a adormit cu odorul scump în brațe. Iată dece era atât de frumoasă modesta ei păpușă, săcută dintr'un bețișor înfășurat cu petice, iată de ce ea nu poate uita obida adusă de Liusi. Pe lângă că i-a răpit ce i-a fost mai drag, a mai și ofensat-o, strâmbând-o și înjurând-o! Betei Mărioare nu i-au rămas decât ochii să-și plângă odorul! Iar ofensa a închis-o în inimoara ei fierbinte. N'a uitat-o și nu o va uita ușor!...

Fetițele își continuă conversația, iar conducătoarea nu le mai aude. Firul gândirii o duce acum departe. Abia acum a pricoput clar, în mod intuitiv unele chestiuni, asupra căror zilnic discutase dar pe care totuși nu le-a **simțit**. Abia acum a înțeles mai mult sau mai puțin clar, unde este originea instinctului de posesie. Încă din prima copilărie, prin activitatea febrilă, caracteristică acestei epoci, omul, pe lângă că se familiarizează cu mediul înconjurători, cercetând amănunțit toate lucrușoarele, ajunge să și **creeeze**. Obiectul creiat este cel mai scump Această însușire îi rămâne pentru toată viața, accentuându-se din ce în ce cu vîrstă și cu atât mai mult, cu cât a avut o educație mai activă...

**

Poate mă vezi întreba, care este morala fragmentelor mele.

N'am avut în vedere nici o morală. N'am avut nici pretenția de a da înstrumări pedagogice. Astăzi nu ne putem plânge de lipsa de înstrumări și metode științifice. Oameni competenți și culți în adevărul înțeles al cuvântului au discutat și discută problemele pedagogice. Scrisorile de felul acesta sunt atât de numeroase, încât este imposibil să le poți studia pe toate în cursul securiei tale vieți, drag coleg! Ceeace m'a impins să pun mâna pe toc, a fost dorul de a face să pătrundă și modesta noastră gr. de copii, nu atât în mintea, cât în **Inimă Domnului**.

Bisăta gr. de copii din țara noastră și în special din provincia noastră basarabeană este atât de plăpândă și timidă, atât de puțin cunoscută! Ea este pusă în condiții atât de vitrege și nefavorabile, încât te miri, cum de se mai poate ține până azi pe picioare? Multă lume nu cunoaște șc. de copii mici! Multă lume o urăște cu toată patima... Lucru dureros, dar atât de adevărat!

De aceea rog să nu se caute în rândurile mele altceva, decât un simplu tablou din viața uneia din aceste modește școli de copii mici. Viață simplă și adevărată, cu toate neajunsurile dar și far-mecul, ce se completează printre acele neajunsuri. Viața ne pune multe piedici materiale și morale, dar copilul este ființă adorabilă, care sterge toată nemernicia vieții.

El este cel ce te face să uiți că n'ai frecvență cerută de lege, că n'ai lemne de foc, că nu-ți vine salarul la timp, că n'ai la indemâna materialul didactic necesar, că n'ai posibilitatea să-ți procuri cărțile și revistele necesare pentru a te cultiva...

El este acela ce se mulțumește cu puțin și te învață să-ți creezi din nimic cele necesare, în privința materialului didactic în special. Nu odată el însuși te învață până și metodele didactice pe care trebuie să-i le aplici. Mai mult decât elevul, el este dascălul nostru.

M. Rusnac
Invățăt. șc. de copii mici Soroca

CONFERINȚE, REVISTE.**Invățământul din Suedia ***

O călătorie în Suedia e întotdeauna foarte plăcută și utilă. Te impresionează și-ți fixează atenția natura ei, bogățiile, spiritul de ordine, de muncă, de disciplină și de curătenie al locuitorilor săi. La un nivel ridicat în cultură, Suedia tot pe atât este și țara aplicației științifice. Niciun cult al vorbei goale și al unui pendantism sec.

Invățământului primar suedez își a dat una din cele mai remarcabile organizări din lume. Reforma definitivă a fost făcută în anul 1927. Acest invățământ cuprinde următoarele grade: 1. Grădina de copii cu 2 ani, 2. Școala primară propriu zisă cu 4, 5 și 6 ani de studii, 3. Școala de perfecționare echivalentă întrucâtva cursurilor noastre complementare, 4. Școala primară superioară. Mai are un număr imens de școli de ucenici, pentru menaj. etc.

In educație se dă foarte mare atenție gimnasticii. Nu există cea mai mică școală, care să n'aibă și o sală de gimnastică. La educația intelectuală preț mare se pune pe acele cunoștințe care se pot aplică imediat, iar baza educației morale o formează invățământul religios care se păstrează până la universitate. Sentimentele patriotice sunt cultivate cu toată grijă, căci Suedezul și iubește țara până la adorație.

Școala primară din Suedia dispune, de invățători mulți și bine pregătiți. Are 26000 de invățători și numai capitala numără 1200 din numărul acesta. Sunt școli cu invățători dincolo de cercul popular. Mai ales invățătoarele suedeze au dat doavadă de un spirit extraordinar de abnegație.

Organizația profesională a invățătorilor suedezi e model din toate punctele de vedere.

Școala suedeza dispune de localuri igienice și bine înzestrare. Aproape la toate găsești sală de gimnastică, basin și baie, sală de masă, de conferințe, cinematograf, bibliotecă, cabinete dentare.

Foarte multă atenție li se dă bibliotecilor. Biblioteca municipală e splendid organizată, iar filialele sale sunt răspândite în toate suburbii capitalei.

* Cursurile de vară din Brașov, Iulie a. c.

Muzeul e un auxiliar prețios al școalei. Muzeul pedagogic întracece cu mult pe acela dela Paris.

E de netăgăduit că starea această de civilizație și cultură se datorește educației. Pentru noi se degajează un învățământ din toate acestea: să lucrăm din răsputeri și pe toate căile pentru crearea unei alte înțelegeri, a unei noi stări de spirit în ceeace privește școala poporului. S'o ridicăm la rangul celui mai eficace instrument în promovarea nevoilor și aspirațiilor culturale ale neamului.

(După D-I D. V. Tonî)

A. Anop.

Psihologia lecturilor adolescentelor.

Deși constituind unul din resorturile cele mai puternice în dezvoltarea și formarea sufletească a omului intelectual, lectura particulară a tinerimii de astăzi se prezintă, totuși, în aspecte îngrijorătoare și merge de-adreptul împotriva scopurilor sale înalte. Răzbăiul a deslănțuit o criză acută a sufletului, care a depreciat și a prăbușit multe valori spirituale și de adânc umanism, împingând viața într'un ritm trepidant, dominat de convingerile și preferințele sale speciale, pe drumul unor satisfacții imediate și al unei epuizări, până la saturare, a clipei prezente.

Mai bine decât oricine, elevii de liceu traduc această mentalitate nouă a unei generații realiste, sportive, interesată de mecanică mai mult decât de idei și o oglindesc cu fidelitate în alegerea și folosirea lecturilor sale particulare. În acest sens ancheta, pe care autorul articolelui rezumat a întreprins-o în rândurile elevilor Liceului Internat și ale Seminarului Pedagogic Universitar din Iași, a dus la rezultate edificatoare. Citesc toți, dar, cu foarte rare excepții, nu în mod serios și metodic. Se observă o grabă exagerată, nesiguranță a alegerii cărților – pe care o complică sugestiile ca și interdicțiile profesorilor, îndemnurile camarazilor, moda zilei, resursele bibliotecilor, întâmplarea – incapacitatea de efort susținut și de adâncire, lipsa de discernământ. Nu știu într'un cuvânt ce să citească și cum să citească.

În literatură și pasionează în deosebi romanul de formă di-

rectă și realistă. Nepregătiți să judece arta și stilul, nici să deosebiască valoarea unei fotografii de aceea a unui portret sintetizat, ei urmăresc doar faptele desfășurării, desnodământul, firul de suprafață al intrigii, verificându-le toate acestea și confruntându-le cu realitatea. Si mai ales îi subjugă și-i farmecă ceeaace impune succesul de librărie și reclama fără căpătâiu pe lângă un public de un gust îndoelnic. Maurice Dekobra, Guy Chantepleur, Pittigrilli sunt exemple tipice în acest fel.

Cei mai răsăriți își largesc cercul lecturilor lor după criterii, cu un înțeles mai larg al literaturii. Citesc pe Balzac, Flaubert, Zola, Maupassant, France, Dickens, Shakespeare, Tolstoi, Dostoevski, Turgheniev, Wassermann, Remarque, d'Annunzio, Papini, Ibsen, Tagore. E foarte îndoelnic însă în ce fel, cu puțina lor pregătire literară, reușesc să cuprindă, să înțeleagă și să guste toate destănuirile de umanitate și de artă, închise în aceste opere. Rareori îi va fi pasionat, desigur, eternul din ele și de aceea, poate nivelul lecturilor de mai sus nu-l împiedică să se aprindă ca la 13 ani pentru «Cei trei Mușchetari» de Dumas sau pentru «Prin foc și sabie» de Sienkiewicz.

Din lectura de documentare îl preocupă mai mult ziarul de informație și revista ilustrată. Mai citesc cu plăcere biografiile de oameni celebri (Disraeli, Byron, Shelley de Andre Maurois, Napoleon, Goethe de Em. Ludwig etc.) și aproape de loc literatură religioasă.

Privind rezultatele anchetei în ansamblul ei, se pot constata câteva lacune importante în sensibilitatea elevilor.

In primul rând nu se remarcă la ei ceeaace s-ar putea numi, fior al poeziei, care a înălțit și a transformat până la nerecunoaștere, rând pe rând, generațiile trecutului. Lucrul acesta le pare nenatural, tulbure și nesigur. Apoi lipsa aproape totală a simțului metafizic. Forma aceasta ridicată a nevoii de generalizare și construcție este o raritate în școala secundară de azi, pe care o înălțură cu dispreț gustul de fapte mărunte și fărămitate ale zilei. Cu multă greutate sufletul tinerimii noastre abordează marile probleme de filosofie, etică, sociologie. Doar câteva lucrări de popularizare de felul celebrei «Introduceri în filozofie a lui Fr. Paulsen» maiau

trecere. S'ar părea că această lipsă de simpatie pentru abstracție ar fi un semn favorabil pentru științele exacte. Dar s'a putut vedea că și în direcția aceasta curiozitatea se mărginește la pregătirea lecțiilor și în vederea examenelor sau, cel mult, se datorește dorinței unei inițieri superficiale de specialiști grăbiți.

În general, concluziile anchetei sunt următoarele: în schimbul lecturilor cât mai bogate, metodice și temeinice de cultură generală, tinerimea școlară preferă lecturi sumare, incomplete și haotice și, dacă e vorba de a fixa un criteriu după care e condusă în alegerea lor, el nu poate fi decât înfrigurarea caracteristică de astăzi de a nu scăpa nimic din actualitatea viei a vietii, pe care ea o primește și o gustă ca pe un jurnal de cinema.

Și cu toate acestea tinerimea noastră din școli secundare e mai puțin vinovată de înclinațiile și ocupațiile sale și noi mai puțin îndreptăți să pronunțăm sentințe de condamnare. Într-o vreme de crâncene greutăți materiale, când familiile sunt înăbușite sub povara celor mai cumplite privațiuni, adolescența de după război are multă dreptate de a considera lecturile de cultură generală ca pe un adevărat lux, pe care nu toți pot să și-l permită. Ea urmează mentalitatea curentă a zilei.

Totuși, trebuie să rupem cu toate scăderile prezentului și atmosfera de astăzi să îmbibăm cu un nou elan de umanism și spiritualizare. Profesorii vor crește pe elevi în cultul valorilor sufletești și-i vor deprinde a se servi, în măsură dreaptă și intelligentă, de cărți. Lectura să rămână același instrument indispensabil al unei educații întregi, prin numărul mare de fapte pe care ni-l procură, cât și mai ales, prin influența pe care o are asupra sensibilității, gustului nostru artistic și a vieții noastre morale. Reîndrumată pe căile sale firești, în colaborarea strânsă și armonică a profesorilor cu familia și cu tuturor mândruitorilor de condeiu, lectura particulară a elevilor va recăpăta locul ei de ferment sigur în adâncirea și lărgirea vieții lor sufletești.

(Nicolae I. Popa, „Viața Românească” No. 1 și 2—1932)

Educația morală și simțul critic.

Problema prezintă multe dificultăți și cere învățătorului tact

desăvârșit și neconvenită supraveghere. Opera sa educativă trebuie să fie îndrumată, sub raportul moral, în aşa fel încât copilul să-și insușească nu numai anumite deprinderi și sentimente calapod, dar să fie capabil să răspundă și în toate celelalte împrejurări ale vieții, printr-o atitudine și printr-o acțiune morală.

De recunoscut că educația morală în școala primară e dată mereu mai mult să impresioneze și să miște, decât să demonstreze. Ea este înainte de toate o chestiune de inimă și apoi de raționament. Dar excluderea totală a oricărui judecății și analize în îndemnurile și sfaturile noastre morale, unilateralizează metoda și o condamnă la un sir de rezultate negative.

Trăind într-un mediu în care egoismul și lipsa de toleranță sunt lucruri prea obișnuite, copilul va simți numai de cât o opoziție puternică între această realitate socială și sentimentele de iubire, dreptate șiumanitate ce îl au fost insuflate pe băncile școalei. Și mai târziu un îndoitor neajuns poate rezulta de-aici: sau un entuziasm nesocotit și o intransigență eroică care, în ciuda împrejurărilor vitrege, va impinge sufletele înflăcărate înspre anumite extremități regretabile sau mărturisirea pur și simplu a neputinței și un scepticism care pregătește pe cei nepăsători la toate compromisurile. Cu ce armă vom apăra voința de aceste două exagerări? Cum să înlături consecințele acestui conflict continuu între idealul sufletului și realul mediului? Sentimentele singure nu vor fi în stare să-l rezolve vreodată. Pe de altă parte, simțul moral, lipsit de critica rațiunii, va fi deseori superficializat și chiar falșificat deabia neleau. Neputând lămuri copilului rațiunile unei convingeri, îl vom impune pe cale sentimentală, prin aparențe impresionante, ocolind sau denaturând motivele de fond.

Rațiunea, cu analiza sa critică, cu motivările și îndrumările sale, e chemată să fixeze individul desrădăcinat pe linia justă a îndatoririlor sale. A exercita pe copii să facă, în măsură ce le e cu putință, astfel de analize ale acțiunilor omenești, alese cu precădere din viața lor - iată în ce credem că va trebui să consiste întregul învățământ moral.

Accentuăm că a ascuții în acest fel simțul critic al elevilor noștri nu este un lucru ușor și nici plăcut, dar el este perfect cù

putință. Cultivându-l, copiii vor sfârși prin a înțelege acțiunile omenești nu numai din manifestările lor exterioare, ci și după motivele și intențiunile cari le inspiră. Virtutea a fost întotdeauna și oriunde o chestiune de măsură și rațiunea niciodată n'a urmărit să excludă binele. Ca și pentru cultura intelectuală, tot așa și în educația morală și în orice disciplină socială, formarea simțului critic este cuvântul hotăritor.

(J. Eychene, „L'Ecole et la Vie”, No. 32—1932)

In Jurul metodelor Decroly.

Articolul d-lui Manguin asupra înfrâzneței experiențelor de la Greux, rezumat de noi în numărul trecut al «Solidarității», a provoat, pe drept cuvânt, discuții aprinse în sănul învățătorilor francezi, cari și-au făcut loc și pe paginile revistei «L'Ecole et la Vie» prin două comentarii în replică, cu foarte judicioase și interesante observații.

D. Jean Pierre, care răspunde în No. 31 al revistei, crede că metoda decroly-ană, înainte de a se generaliza, ar trebui să ne asigure pe deplin că rezultatele ce se obțin prin aplicarea ei sunt în total concludente. Aceasta cu atât mai mult, cu cât răspândirea și încreșterea ei implică în sine transformarea fundamentală a organizației pedagogice actuale.

D-rul Decroly a făcut din «centrele de interes» principiul conducător al concepției sale. În această privință el este de acord cu tendințele pedagogiei oficiale, dar merge prea departe când, lărgind cîmpul de acțiune al acestor centre cauță să înglobeze în ele majoritatea disciplinilor școlare, împreună cu istoria și geografia.

La istorie ne-am deprins să înlănuim faptele cronologice, progresiv sau regresiv. În timp ce inovația metodei lui Decroly așeză toată evenimentele trecute pe același plan al unui centru de interes oarecare, producând inevitabile confuziuni prin lipsa înțărurilor logice și îngreunând enorm înțelegerea noțiunii de timp.

La geografie, în afara de partea ei economică care se poate încadra în mod normal în deosebite centre de interes, alese cu prudență, chestiunea se prezintă tot așa de dificilă. Nu se știe, de

pildă, în ce centru de interes să așezi noțiunile preliminare de geografie, fără de cari studiul obiectului va suferi însemnate scăderi.

Referitor la experiența din de Greux, d-l Jean Pierre observă că împărțirea în două numai secțiuni a elevilor este insuficientă și nepotrivită. Libertatea mare a secțiunii a doua e primejdioasă și poate determina pe elevi să se ferască de obiectele de studiu, pe cari până acum le-am considerat esențiale. Lectura e sacrificată întrucâtva la elevii primei secțiuni și tot așa exercițiile de desemn și recitare.

Exprimă multă netincredere și față de lucrările libere de compoziție asupra subiectelor alese și ele în mod liber. Principial se poate vorbi de superioritatea lor incontestabilă față de compozițiile impuse, dar se vor găsi mulți elevi cari, în asemenea condiții, vor căuta să se sustragă dela orice ocupație de acest fel.

Al doilea răspuns, publicat în N° 33 al revistei, îl semnează Institutul A. Berat. D-Sa discută celalăt principiu al metodei – activitatea spontană.

Experiența dela de Greux s'a desfășurat în mare parte pe baza activității spontane a copiilor. Dar a face apel la asemenea activitate înseamnă o presupune în primul rând ca existentă. Or, cazul acesta nu e întotdeauna general. Sunt copii cari în mod sistematic par a opune stăruinței și dorinței învățătorului o inerție paralizantă. În afară de aceasta, nu trebuie uitat că sunt două categorii de activitate spontană: fizică și sufletească. Căreia să-i acorde preferință? Foarte greu, mai ales că sunt mulți copii leneși intelectual, dar harnici fizicește și invers.

Apoi activitatea spontană este esențialmente individuală. Metoda e datoare deci să acorde cea mai mare parte libertății. Dar de îndată ce educatorul începe să indice anumite direcții de orientare în munca copiilor și această muncă se face pe grupe, iluzia liberei alegeri dispare.

Pe planul aplicării în școală a metodei, greutățile se înfățișează și mai mari. În ce fel ai putea obișnui pe un copil să-și aleagă, să-și delimitizeze și să-și impună diferitele ocupații? De multe ori o asemenea alegere, făcută grăbit și sub apăsarea momentului, îl uluiește și-l dezorienteză, lăsându-l mut în față răs-

punsului. Pe de altă parte se vor găsi foarte mulți cari se vor mulțumi cu simulacre de sforțări, oprindu-se la lucrări ușoare și superficiale.

Elevii activi într'adevăr sunt puțini la număr, ei sunt cercetațorii. Emulația îi poate îndemna la acțiune, dar resortul de temelie rămâne curiozitatea. Or, această curiozitate nu îmbrățișează la toți deopotrivă toate lucrările. Unii se vor executa conștiincios în munca ce le-a fost cerută, iar alții, minți agere și ei, se vor mulțumi cu schimb să-i asiste doar pe cei dintâi, atâtă timp cât nu va exista «obligația».

[Spiciuri din „L'Ecole et la Vie”]

A. A.

Cifre vorbitoare

MOTTO: Astăzi, nu poate exista o lege bună, care să nu se sprijine pe cifre, nici măsuri de îndreptare, în care cifrele să nu aibă rolul lor de conductor; nu există discuție, în care să nu se invoace puterea cifrelor, nici argumente mai plauzibile, decât cele care se bazează pe cifre. Astăzi cifrele sunt cel mai bun sfătuitor al omului intelligent.

(O. Ghibu, citat în Rev. Gen. a Inv. No. 1—2 din 1932)

In Turcia sunt, după recensământ, 15 500.000 locuitori, dintre cari 12.000.000, adică mai mult de 77%, analfabeti.

După recensământul școlar din 1928 au fost: *)

Intre 5—7 ani	.	.	718 692 copii
> 7—12 >	.	.	1.665 787 >
> 12—18 >	.	.	1.399.125 >
needucabili	.	.	33.632 >

Total . . . 3.817.236 copii

Din mediul rural . . . 3.325.774, adică 87,1%

 > urban . . . 491.462, > 12,9%

Din cei 3.325.774 tineri rurali trec în Inv. secundar 86.679, adică 2,3%.

*) După Rev. Gen. a Inv. No. 1 2 3 4 din 1932.

Din cei 491.462 tineri urbani trec în inv. secundar 119.224, adică 24,3%.

Din totalul de 3.817.236 de tineri de etate școlară au avut școlaritate numai 2.283.211. Restul de 1.534.025 tineri au rămas în afara de școală. Din aceștia, 877.447 tineri ar fi trebuit, după lege, să fie obligați a urma la școală. Pentru ei ar fi fost încă nevoie de un număr de 21.936 învățători, socotindu-se 40 de elevi de fiecare învățător.

În școalele secundare teoretice (de conducere) sunt 4,4% din tot tineretul.

În școalele secundare practice (de producție) sunt 1,9% din tot tineretul.

În țara cu 87,1% populație rurală, care trăește din agricultură, sunt numai 3498 elevi la șc. de agricultură, la un total de 244.502 tineri dela inv. sec.

38% din tineretul universitar urmează cursurile la drept.

— —

Italia a avut:

în 1901 – 1902: 54.155 inv., din cari numai 18.108, adică 35%, bărbați

în 1907 – 1908: 60.000 inv., din cari 18.000, adică 30%, bărbați

în 1928 – 1929: 94.000 inv., din cari 20.100, adică 22%, bărbați

în 1929 – 1930: 97.000 inv., din cari 20.626, adică 21,5%, bărbați

Procentul în continuă scădere al inv. bărbați se datorează unor cauze de ordin economic și moral.

Economic, căci bărbații preferă ocupații mai rentabile, moral, căci profesiunea de învățător nu e tocmai bine văzută.

(După „L'école et la vie”, 12 Dec. 1931).

Din rezultatele recensământului general 1930:

Populația României este de 18.028.304 locuitori.

Numărul nașterilor este de 600.000 pe an.

► morților ► ► 350.000 ► ►

Sporul natural al populației este de 250.000 pe an.

La mie:

Natalitatea	35
Mortalitatea	21 - 22
Excedentul natural	13 - 14

În comparație cu alte state (în număr de 23):

România are cel mai mare procent de natalitate (Minimul Suedia: 15,2).

România are cel mai mare procent de mortalitate (Minimul Austria: 10).

În privința excedentului natural, România e a 5-a.

(Dintr-o conferință la radio, rezumată de „Dimineața”).

— — —
În Ceho-Slovacia 17% din școli au aparate de radio:
— — —

După societatile făcute la «Cartea Românească», biroul fiecărui locuitor din România pentru carte este numai de 2 lei de cap, pe an.

O nimică toată. Mai puțin, mult mai puțin, decât birul ce-l dă pe rachiu.

(„Școala și Viață” No. 2—3, 1932)

— — —
Din activitatea unei cooperative școlare:

Venitul:	In 1928	1929	16.172 lei	Cheltuieli:	In 1928—1929	8.035 lei
	„ 1929—1930	26.890	„	„ 1929—1930	25.441	„
	„ 1930—1931	29.140	„	„ 1931—1932	25.545	„
Total în 3 ani	72.202 lei			Total în 3 ani	59.021 lei	

Realizări: un cinematograf cu 75 filme, colecții de tablouri, post de curătenie, cărți pentru bibliotecă, farmacia școlară, jocuri de curte, concursuri de dibacie, serbări gimnastice anuale.

Excursiuni: în primul an 210 km. 35 elevi, costul 6051 lei
 » al doilea » 250 » , 40 » , » 7602 »
 » » treilea » 180 » , 60 » , » 8606 »

Încă un detaliu: asta în Franță!

— — —

În cursul anului 1931, din minele României s-au scos 382 kgr. aur.

— — —

Cu începere dela 1 Iulie, în Austria funcționarii publici vor primi salariile în rate: 60% la începutul lunii și 40% la mijloc.

--

Cele opt orașe mari cu peste 100.000 locuitori.

(Se înșeala că cei ce cred că la noi numai 4 orașe au peste 100.000 loc.)

1. București	800.000	5. Cernăuți	120.000
2. Iași	185.000	6. Timișoara	115.000
3. Chișinău	180.000	7. Brăila	104.000
4. Galați	150.000	8. Ploiești	102.000

Notă: Acum 50 ani, Ploieștii aveau 10.000 locuitori. Într-o jumătate de veac populația s'a mărit de 10 ori,

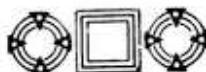
--

Urmările războiului din 1914—1918:

8 milioane morți, 20 milioane răniți, 7 milioane pierduți fără veste
(în aceste numere nu intră pierderile Rusiei).

--

În sesiunea trecută a examenelor de bacalaureat s'au prezentat 8.508 candidați, din cari au reușit 6531, adică 76,75%.

Actualități și comentarii.

Rezistență activă.

Cine a zis că noi ne-am grăbit să legiferăm obligativitatea învățământului înaintea altor țări mai civilizate, a avut o mare și netăgăduită dreptate. Dacă peste această țară ar trece o furtună și ar șterge totul, lăsând numai teancurile de legi, orice mjuritor, trecând întâmplător și dând peste ele, cu siguranță că ar zice: «Fericit popor a trăit pe aici și civilizață țară a fost».

Tinerii de azi, cari am apucat în copilărie câțiva ani din vremea cea bună dinaintea răzbuiului, comparăm cu tristețe zilele și nu ne vine să credem că tot noi am trăit atunci. Altă dată, în tihnită viață dela țară, preotul și învățătorul erau fruntașii satului și oamenii cei mai luminați. A venit legea ca toată lumea să învețe carte. Ce fericit s'o fi simțit autorul principiului tradus în lege!

Dar ce nefericită a fost totuși această ideie, care a nesocotit realitatea; cea mai mare parte din acei cari trebuiau să frequenteze școala, n'o putea face din cauza stării economice. Țările care s'au adaptat timpului, au introdus odată cu legea și însemnate sume în bugetul Ministerului școalelor pentru ajutorarea copiilor săraci, cu rechizite, haine și chiar hrana în cantine pentru aceia, pe cari la ieșirea din școală nu-i așteaptă nici mămăliga rece.

La noi toată grijă a fost lăsată pe seama faimosului și neputinciosului comitet școlar: el să aplice legea, el să întrețină școala. Unde mai pui că și-a băgat codița și **cumătra politică** a vremii noastre. Și una și alta l-au făcut pe țărani nostri să fie refractor legii: «Nu dau copiii la școală, căci nu pot și n'am nici un ajutor. Mai bine omor pe „domnul”, căci dacă n'ar fi el, nu mi-ar cere copiii la școală».

Acest raționament i-a determinat în anii din urmă pe țărani dintr'un sat din Oltenia să omoare pe «doamna» dela școală, iar într'un sat din jud. Cetatea Albă să incuie pe «domnișoara» în casă, să dea foc casei și numai la promisiunea învățătoarei că nu va mai aplica legea, s'o elibereze.

1) Curentul 18 Decembrie 1931

2) Universul 20 „ 1931

Faptele se repetă și îndrăzneala crește. Cine nu cunoaște cazul Tânărului invățător Preda Zainea din satul Coțateu, jud. R.-Sărat,¹⁾ unde țărani Panait Aldea s'a năpustit în sala de clasă asupra «domnului» ca să izbăvească satul de amendă. Numai 2 zile au trecut la mijloc și invățătoarea Sofia Filip din Liteni-Suceava a fost lovită de țărani C. Buhac.²⁾

Axul politică școlare greșite, plus politica demagogică a unor partide au adus pe invățător la umiliință de azi, neplătit cu lunile și discreditat în față săteanului. Nu mai vorbim de regiunile minore, unde invățătorii recurg la acte desperate. A fost cazul unei invățătoare, care s'a aruncat înaintea trenului din cauza mizeriei ce-i indura din partea Secuilor și altul al unui invățător din Bucovina, care nevoind să se umiliască, și-a tras un glonte, punându-și capăt zilelor.

Ne rezumăm. Satele încep să se posteze într-o atitudine de rezistență activă împotriva politicii școlare, care nu ține în deosebire seama de elementele vieții reale. Invățătorul, pus între ciocan și nicovală, ispășește, cu prețul reputației și al vieții, greselile unei politici de subjugare a culturalului față de economic.

S. Harbore
Cobăles

Ce așteaptă Asociația Inv. dela noui Ministru al Instrucției?

D-l D. V. Toni, președintele Asociației Generale a Inv., formulează, în «Curentul» dela 15 Iulie, următoarele cerești ale invățătorimii:

1. Revenirea la gradele II și I, cu oarecare schimbări în condițiunile de obținere a lor.

Sistemul «recompenselor de merit cultural», ca unul ce lasă pe inv. la discreția autorității școlare, trebuie înălțurat.

2. Crearea unui nou grad, superior gradului I și pe care să-l poate obține inv. cu oarecare stagiu în acest grad, precum și inv. licențiați cu cel puțin 10 ani în invățământul primar.

3. Suprimarea barierelor, care nu permit invățătorilor fără

universitate să urce treptele ierarhice ale controlului.

4. Inlocuirea titlului de „subrevizor” și „revizor” cu acela de „inspector de județ”, respectiv „de circumscriptie”.

5. Selecționarea directorilor prin concurs, nu prin alegere.

6. Realegerea de către corpul didactic a reprezentanților acestuia în Consiliul de Administrație al Casei de Credit.

7. Colaborarea efectivă și productivă dintre Minister și Asociație, prin consultarea acesteia cu prilejul reformelor, prin admiterea reprezentanților asociației în comisiunile p. definitivat, înaintări, concurs al organelor de control etc.

8. Plata drepturilor în restanță și punerea învățătorimii pe egal de egalitate cu alte categorii de funcționari.

* * *

Din activitatea asociațiilor județene.

Ilfov. Comitetul de conducere al revistei „Școala dela Ilfov” a organizat, pentru perioada de timp 27 Iunie – 3 Iulie, o serie de conferințe didactice și excursiuni în județ. Învățătorii cursiști, în număr de aproximativ 120, plătesc o sumă de 400 lei, pentru toată întreținerea și transport.

Tot la Ilfov a luat ființă o societate culturală „Sabar”, cu sediu la Asociația județeană a învățătorilor. Societatea va avea trei subîmpărțiri: a) biblioteca, b) muzeul și c) corală.

De notat că societatea – după cât reiese din statutele ei – intențează să facă apel la specialiști și din afara corpului didactic primar, folosind în această privință speciala împrejurare, că se află în imediata apropiere de Capitală.

În orice caz, Ilfovenii dău dovadă de mult spirit de adaptare.

Prahova. Pentru ziua de 8 Septembrie este fixată solemnitatea inaugurării Căminului Asociației județene a inv.

Gazeta învățătoarească din Ploiești va apărea, cu începere dela 1 Septembrie, sub forma de revistă.

Tighina. Revista „Izvor de viață” a Asociației pare să-și fi asigurat o apariție mai regulată decât până în acest an. Deocamdată nu-și poate da întreaga măsură a capacitatii și a compo-

tinței, din cauza numărului prea restrâns de colaboratori. Reproducerile și traducerile ocupă un spațiu prea mare, față de materialul de liberă interpretare a problemelor de la ordinea zilei.

Un viu incident s'a iscat între conducerea revistei și subrevizorul școlar al județului, d-l Nadă. Acesta, simțindu-se, probabil, vizat de un articol puțin măgulitor din revistă, a cerut, în termeni cari la poliție te-ar face să iai poziția de „drepti”, să-i fie arătat autorul. A dat și termen și a amenințat cu justiția.

După cât se vede, însă, efectul intervenției d-lui subrevizor a fost minim. Ba s'ar putea spune că a fost dăunător intereselor D-Sale, întrucât s'ar fi arătat că e cu musca pe caciulă.

Reținem o lature a chestiunii: există încă organe de control, cări în loc de a fi prietenii și în drumătorii prin cuvânt ai învățătorimii, caută să torturizeze prin limbaj și atitudini, ce nici în școală față de copii nu sunt permise.

* * *

Schimbarea domnilor, bucuria....cuminților

D-l profesor N. Iorga venise la cărma școalei românești în larma unei bucurii, abundant și unanim manifestată. Dăscălimea întreazăria epoca unor sforțări eroice și înțelepte, menite a pune, în țara recordului numeric al analfabetismului, școala poporană pe primul plan al preaocupărilor de stat.

Ce a urmat, se știe.

Un idol a căzut în neant, răvășind un suflet colectiv cel adorase.

Tocmai de aceea, poate, noul ministrul al școalelor, d-l profesor D. Gusti, n'a avut parte de vreo elogiere deosebită din partea presei dăscălești, deși Domnia Sa se remarcă printre un trecut de muncă nepregetată în domeniul explorărilor sociologice de pe întreg cuprinsul țării. Nu ne înțeodim că distinsele înșușiri de organizator, pe cari le-a dovedit în calitate de președinte al Institutului Social Român, îl vor ajuta să facă, în noua ipostasă, o bună politică școlară, care nu este și nu trebuie să fie, decât o sociologie aplicată.

În ce privește bunele intenții, nici ele nu lipsesc. Ele se des-

prind, împede și precis, din declarațiile ce a făcut cu ocazia instalării la M. I. P.

„Imi propun să întrețin — a spus D-Sa — o legătură strânsă între Minister și toți membrii corpului didactic și asociațiile lor autorizate, având drept călăuză modelul de politică școlară activă a clasicului Spiru Haret”.

Noi ne bucurăm.

Dar o severă lege a compensației, înregistrează atent devierile dela adevăr și repară, cu dreptate nedesmințită, erorile de apreciere publică anticipată.

Invățătorimea în parlament.

Încă fostul guvern, presidat de d-l profesor N. Iorga, lansase în preajma alegerilor parlamentare ideia participării, pe liste comune cu guvernul și fără vreun angajament politic, a organizațiilor profesionale. În curând, însă, după aceea, guvernul a bătut în retragere, limitându-se în practică la înscrisarea pe listele sale a unui reprezentat al presei, d-l Pamfil Șeicaru și a altuia al invățătorimii, d-l D. V. Toni.

Se știe câte servicii a adus invățătorimii de pe tribuna parlamentară d-l Toni și ce vibrantă, oportună și cu autoritate a fost orice intervenție a D-Sale în chestiunile școlare dela ordinea zilei.

Precedentul a prins. Actualul guvern național-țărănesc a repetat, în aceleși condiții, Asociației Generale a Invățătorilor invitația de a-și da pe liste guvernului un reprezentant pentru Cameră. Comitetul Central și-a dat adeziunea și d-l D. V. Toni, președintele Asociației Gle. și-a înscris candidatura în lista guvernamentală din jud. Cetatea-Albă.

Așa se face că invățătorimea română își va avea și de astădată în parlamentul Țării pe interpretul său autoritat.

Un repaos.

Imediat după instalarea guvernului de alegeri presidat de d-l Al. Vaida-Voevod,adică în toiul amuzantelor schimbări dela de-

partamente, d-l profesor P. Andrei dela Universitatea din Iași a fost chemat la București, unde i s'a oferit un subsecretariat la Ministerul de Instrucție Publică.

D-Sa a declinat această cinste și și-a motivat gestul neașteptat.

„Pe aceste vremuri de criză și în timp ce școlile se desființează, găseșc nepotrivită înființarea unui subsecretariat la Ministerul de Instrucție”, a declarat D-Sa.

La un scurt interval după aceasta, d-l profesor M. Ralea a făcut, în aceleași imprejurări, același gest.

Întâmplarea constituie, pentru cei stăpâniți de florul urcărilor nemeritate, o lecție de moderație și de bun simț, iar pentru noi toți, un invitorător repaos sufletesc.

* * *

Blocul cetățenesc.

Îl amuză pe mulți colegi. S'a contat mult pe sprijinul activ al dăscălului de toate gradele. Pentru prima dată, ideia a scânteiat în congresul din 29 Maiu al Federației corpului didactic și **acestui** i s'a adresat, într'un moment de dezorientată chemare în necunoscut.

Asociația Generală a Inv. a răspuns, la cererea de a-și da adeziunea, că ea nu se poate lansa într-o acțiune, din care să iasă cu prestigiul scăzut. Totuși, colegi izolați, uzând de netăgăduitul drept de a-și manifesta liber conștiința civică, s'au entuziasmat și pus în mișcare.

Nu le facem vreo culpă din aceasta. Departe de noi gândul de a impune atitudini de comandă, de a turna pe același jgheab canalizator avântul cetățenesc și lăudabil, de a ne asuma vreun rol în orientația politică a celor ce nu și-au legat încă numele de vreuna din organizațiile politice existente.

Deliberării sufletești i se impun, însă, câteva îndoieri, ce stăruie și se conturează tot mai deslușit.

Ce ideal comun legăva pe membrii unei organizații, ex-trași, prin contagiuinea unui titlu sonor, din straturi cu interese vitale deosebite?

Ce program de construcție socială pozitivă opun ei organisme-

lor politice existente, împotriva cărora înțeleg să se răsvrătiască?

Ce substrat psihologic și de ce durată stă la originea acestui curent, întipt ca de fulger într'un teren inflamabil și de aceea prea puțin rezistent?

Blocul e o rețetă în plus.

Dar să nu fie el apa neîncepută a doftoreselor, fără calificări și fără scrupule în materie, ale satelor noastre.

* * *

E t a p e

In 1927	«Un inceput de gospodărie»
In 1928	• Din subsol la suprafață»
In 1929	«De la marginea orașului în centru»
In 1932	«Din local închiriat, în casă proprie».
- Vechiitorii ai revistei, ghiciți ce e.

Pagina Subrevizoratului.**C I R C U L A R A *]**

No. 9382/932.

Cu onoare aducem la cunoștința d-lor învățători următoarele:

I. Conform ordinului Ministerului de Finanțe No. 198513/932, d-nii delegați cu distribuirea salarului sunt rugați a depune de urgență la acest Subrevizorat un tablou de toți învățătorii, după statul de salar, cu plata impozitului global pe primul semestru al anului în curs. Tabloul va fi certificat de perceptoar, sau însoțit de chitanțele de achitarea impozitului, sau de dăvada de eventuală neimpunere. Altfel, Administrația Financiară Soroca refuză plata pe luna Iulie 1932.

II. Ministerul Instrucțiunii Publice, prin ordinul No. 83213/932, a aprobat tinerarea unui examen de limba română pentru învățătorii minoritari, cari doresc să funcționeze în învățământul particular în anul școlar 1932/933.

Acest examen se va ține la sediul Inspectoratelor din București, Iași și Cluj, între 20–30 August a. c.

Inscrierile la acest examen se fac prin Inspectoratele școlare din localitățile susmenționate până la 1 August 1932.

III. M. I. P., Direcția învățământului particular, prin ordinul No. 76159/932 ne-a comunicat că a aprobat ca învățătorii de Stat să țină cursuri de pregătire cu absolvenții a patru clase primare, în vederea admiterii la școalele secundare, în următoarele condiții:

1. Aceste cursuri nu se pot ține decât în ultima lună de vacanță.

2. Ocupația elevilor la aceste cursuri să nu treacă de două ore pe zi și să aibă mai mult caracter de aplicări.

3. Autorizația cursului se va da de către autoritatea școlară dela caz la caz și numai dacă la cerere se anexează încheierea Comitetului școlar respectiv, că se învoește să pună la dispoziție o sală de clasă.

4. Elevii săraci vor fi admitiți gratuit, în proporție de $\frac{1}{4}$.

5. Din incasările rezultante, 15% se vor da Comitetului școliei, unde se ține cursul. Pentru aceasta se va ține de către con-

* D-nii Directori vor detacha-o și pune la dosarul respectiv.

ducătorul cursului un registru în regulă de incasări, vizat de directorul școalei respective.

6. Directorul școalei, unde se ține cursul, va fi obligat să supravegheze executarea programului și să sesizeze autoritatea școlară despre orice abatere sau abuz ar constata.

7. Serviciile locale de învățământ pot să dea asemenea aprobări în condițiunile de mai sus, cu avizul subrevizoratului școlar respectiv.

IV. In conformitate cu ord. Casei Școalelor No. 20/63 și în conformitate cu prevederile Legii învăț. primar, regulamentului de aplicare a aceleiasi legi și regulamentului Comitetelor Școlare, pentru toate chestiunile privitoare la construcțiunile, reparațiunile amenajările, transformările, instalațiunile, mobilierul etc. necesare școalelor primare, urmează să se adreseze Administrației Casei Școalelor, care prin Serviciul Arhitecturii le va pune la dispoziție în mod gratuit planurile și devizele necesare categoriilor de lucrări de orice natură și care prin personalul tehnic de specialitate ce posedă studiază, aproba și verifică la fața locului nevoile de construcțion ale școalelor primare din țară.

V. Administrația Financiară Soroca prin adresa No. 06/075/932, la adresa Comitetului școlar județean Soroca, referitoare la impunerea loturilor școlare, comunică că:

Conform art. 8 adăos la paragraful 12 din Legea C. D. și instructiunile ei, pământul aripiind școalelor și care este situat în apropierea școalei, servind drept câmp de experiență pentru elevi, fie că acel pământ se cultiva de învățător, fie de cimitetul școlar, este scutit de imobilul agricol, considerându-se că este cultivat în regie și servește unui scop de utilitate publică.

Conform art. 3 adăos la § 5 al. a din aceeași lege, pământul apartinând școalelor și bisericilor, care este destinat să îl arindat, este supus la imobilul agricol plus adiționale, iar prețul sau în valoareul care plătește arenda, se consideră ca un arendas și supus la imobilul comercial. Cel interesant nu vor semnala casurile pentru a cere scutirea de imobilul comercial a loturilor școlare în cauză.

VL M. I. P. prin ordinul No. 51631/932 cere Comitetelor

școlare să achite abonamentul școalelor primare la «Buletinul Oficial» în 2 rate:

prima până la 15 Maiu a. cor. și a doua până la începutul lunii Octombrie a. cor.

VII. M. I. P. prin ordinul No. 22387/932 aproba, la cererea Camerei de Agricultură din județul Soroca, să i se pună localurile de școală la dispoziție pentru cursurile speciale ce le-a organiza, despre cultura sistematică a porumbului, la care cursuri pot lua parte pe lângă săteni și elevii cl. IV și de curs complimentar mai ales, aceștia în mod obligator.

VIII. M. I. P. prin ordinul No. 54328/932 comunică:

Art. 151 din legea învăț. primar introduce la materia disciplinară principiul «Beranger», adică al latitudinii autoritățil care pedepsește, să suspende aplicarea pedepselor. Este de notat că sunt pedepse pe care Ministerul le poate pronunța singur (cele dela 1 – 4 incl. dela art. 143), iar altele pe care le pronunță comisia de judecată. Potrivit art. 151, Ministerul poate suspenda numai acele pedepse, pe care le-a aplicat singur în cadrul legii, art. 143. Toate celelalte pedepse, pe care Ministerul nu le poate aplica singur sau care au fost pronunțate de comisiile de judecată, nu pot fi suspendate decât atunci, când comisia centrală chiar în sentință își dă avizul pentru suspendare. și în primul caz și în al doilea, suspendarea se decide numai în momentul aplicării pedepsei. Legea de organizare a Ministerului, din 1 Iulie 1930, organizând comisiile de judecată și stabilind procedura înaintea lor, a făcut din aceste organe adevărate instanțe cu caracter jurisdicțional, ale căror hotărîri nu mai trebuesc aprobate de Minister, ci sunt executorii. Legea nouă nu prevede nicăieri posibilitatea suspendării unei pedepse pronunțate de comisiile de judecată. Art. 38 din lege prevede un singur fel de suspendare a executării, numai în cazul când în contra hotărârii comisiei centrale s'a declarat recurs la Casație. În acest unic caz de posibilitate a suspendării, cererea de suspendare se răduce tot de comisia centrală. Ca urmare, Ministerul nu mai are, după legea cea nouă, posibilitatea să suspende aplicarea unei pedepse pronunțate de comisiile de judecată. Rămâne de examinat dacă Ministerul mai poate suspenda pedepsele, pe care le

aplică fără comisia de judecată, singur. Întrucât legea nouă nu schimbă principiile puse de legea învățământului primar, în ceeace privește pedepsele, ci se ocupă numai de organizarea și procedura acestei comisii, urmează că art. 151 din legea învățământului primar a rămas și astăzi în vigoare.

IX. Școalele primare din raza Ocolului Silvic Ocnița, cărădoreșc a planta păduri pe loturile școlare, vor lua contact cu Ocolul Silvic suscită și vor întocmi programul de lucru, devizele precum și executarea lucrărilor de împădurire (adresa No. 1692/932).

X. Comitetele școlare, care încă n-au înaintat bugetele pentru aprobare, să le înainteze cu prima poștă.

XI. D-nii directori vor stăruî din timp pentru a repara locurile de școală, spre a se deschide cursurile școlare la timp.

XII. Din verificările conturilor de gestiune am constatat că unele acte justificative nu sunt recepționate și ca atare nu le putem lua în considerație.

Orice act justificativ (original, copie) va avea următoarea adnotare de recepție, făcută de directorul școalei: Se certifică de noi că materialele specificate în prezența factură sunt primite de școală, înregistrate sub No. al inventarului și s'au întrebuințat pentru (scopul) școalei.

Subrevizor Școlar I. Cujulab

Dări de seamă:**Librăria C. D.**

1) Mărfurile avariate de inundație au fost primite de către edituri contra cost, afară de Ed. «Socec» și «Cultura Românească». Cu Ed. «Socec» suntem în corespondență și ni se oferă 50% reducere la cont și materialul gratis. Cu Ed. «Cultura Românească» n'avem încă corespondență relativ la marfa inundată, fiindcă n'avem cont cu ea și voi interveni la toamnă, când vom lua cărți de școală în cont deschis.

De altfel, dela Ed. «Cultura Românească» cărți inundate sunt de o sumă neinsemnată.

Cea mai mare pierdere este la regie, unde nu ni s'a aprobat preschimbarea mărfii (tutunului), dar și aici pierderea s'a acoperit din beneficiul pe luniile Ianuarie – Martie a. c.

În situație, la mărfuri se arată: mărfuri sold de lei 168822,50, dar de fapt în prezent în librărie mărfuri avem numai de circa 90000 lei, restul de materiale e vândut și se găsește în acte de portofoliu: declarații ale d-lor învățători, mandate de plată și bonuri de ale diferitelor instituții și școli secundare.

Din tabloul comparativ al vânzărilor mărunte pe 3 ani, se vede că, deși timpurile sunt din ce în ce mai grele, totuși librăria progresează și, cu toată nenorocirea din anul acesta, încăsările sunt superioare celor din anul 1931 și aproape de 6 ori mai mari decât în anul 1930.

Ad-tor BACALÂM

In 1 Iulie 1932
Soroca

Situatia

Librăriei Corpului Didactic Soroca
la 30 Iunie 1932

DENUMIREA CONTURILOR	RULAMENT		S O L D	
	Debit	Credit	Debit	Credit
Cassa . . .	132629 50	147549	-	14919 50
Măruri . . .	426168	257345 50	168822 50	-
Diverși debitori . .	97465	33861	63604	-
Diverși creditori . .	100833	189260	-	88427
Banca «Progresul» .	99885	200000	-	100115
Regia . . .	39562	-	39562	-
Profit și Pierd . .	24009	92536	-	68527
Total . . .	920551 50	920551 50	271988 50	271988 50

Ad-tor BACALÂM

Tabloul comparativ

al incasărilor mîrunte la Libraria Corpului Didactic,
conf. registrului de cassă.

Anul	Ianuarie		Februarie		Martie		Aprilie		Maiu		Iunie		Total
	Lei	Lei	Lei	Lei	Lei	Lei	Lei	Lei	Lei	Lei	Lei	Lei	
1930	6707	50	5537		4830	50	2665	50	2776	50	1759	50	24276 50
1931	16509	50	27586		50	19673	50	13874	50	24203	50	21330	123177 50
1932	30119		34314		26870		17074		6386	50	17866		132629 50

Ad-tor P. BACALÂM.

anca Populară „PROGRESUL” a Corpului Didactic din jud. Soroca

Darea de seamă

pe luna Iunie 1932.

Denumirea conturilor	Solduri din 1931	Rulmentul în 1932				Solduri la 1 Iulie 1932	
		DEBIT		CREDIT			
		Luna curentă	Dela Incep. anului	Luna curentă	Dela Incep. anului		
ACTIV							
Cassa	373896	188638	3771247	173569	4118193	26950	
Sumele la inst. de cred	807987	-	1100100	155000	1495000	413087	
Imprumuturi acordate	4486044	14517	1254193	22552	1211977	4528260	
% / % plătite . . .	-	-	163	-	-	163	
Averea mobilă . . .	4922	-	-	-	-	4922	
Cheltuieli de Ad-jeie .	-	11380	80998	-	-	80998	
Librăria Corp. D. . .	190000	1000	10000	4783	99875	100125	
Asoc. învăț. p. imobil	-	-	200000	-	-	200000	
Impozit	-	10000	10000	-	-	10000	
	5862849	225535	6426701	355904	6925045	5364505	
PASIV							
Capital social	3082700	16200	118700	1900	181200	3145200	
Taxa de înscrisie . .	-	-	-	-	1250	1250	
Fonduri de rezervă .	44636	-	-	-	1228	45864	
» ajutor	22512	-	-	-	73478	95990	
» p. creație dub. .	40000	-	-	-	-	40000	
» culturale și cooperatiste .	-	-	-	-	3050	3050	
» imobil	162488	-	162488	-	-	-	
Diverși creditori . .	65478	-	65478	-	-	-	
Depuneri	2138449	128589	1258029	19500	719707	1600127	
Dobânzi pe a. c. . .	84077	-	181	120	95432	179328	
» a. v. . . .	-	-	-	-	200	200	
Cassa de ajutor reciproc	196322	10000	28000	2900	81920	250242	
Sumele tranzitoare . .	13909	-	12855	-	2200	3254	
Beneficiu net	12278	-	12278	-	-	-	
	5862849	154789	1658009	24420	1159665	5364505	
		380324	8084710	380324	8084710		

Contabil, T. DOLGHI

Informațiuni

Asociația, Redacția Revistei, Banca și Librăria Corpului Didactic mutându-se în localul propriu al Asociației, adresa lor va fi pe viitor următoarea:

Casa Invățătorilor
 Str. Regele Ferdinand, No. 14
 Soroca

...Din local închiriat în casă proprie!

* * *

Căminul pentru găzduirea invățătorilor, veniți cu treburii în oraș, va fi - nădăjduim - amenajat și pus la dispoziția colegilor până la începutul anului școlar.

* * *

Biblioteca Pedagogică Județeană, care până acum a fost atașată la școala normală, a trecut, prin stâruințele Subrevizoratului și ale Asociației, sub administrarea acesteia din urmă, având să se dă o mai intensă întrebunțare, pentru nevoile invățătorilor. Biblioteca a și fost instalată la Asociație și va fi în curând pusă la dispoziția colegilor, prin împrumutare de cărți la domiciliu.

* * *

Din salarul pe luniie s'a reținut dela membrii Cassei de Ajutor câte 180 lei pentru dr. Emilian Tersin, învățător de Jos, fiind caz de pierdere a capacitatei de muncă, pentru care a și fost scos din invățământ, cu avizul Comisiunii Medicale Centrale.

--

Din salarul pe luniie se reține abonamentul de 100 lei la revista «Solidaritatea» pe 1932. Conform statutului Băncii, la «Solidaritatea» se consideră obligatoriu abonați toți membrii Băncii. Excepție se va face pentru unul din soți.

--

Colegul Teocrist Cebotarenco dela Dărcauți a fost scos din invățământ, conf. cererii, pe data de 30 Aprilie. Motivul boala. Regretăm ieșirea din rândurile noastre a unui coleg atât de

tânăr și cu oarecare loc cucerit în sănul Asociației.

Comitetul de Direcție al Băncii «Progresul» ține ședințe în fiecare Sâmbătă, la ora 7 p. m. În această zi se rezolvă cererile de împrumut și eventualele chestiuni curente.

Asociația Generală a Inv. ne cere insistent să reținem în 1932 dela fiecare membru al Asociației câte o sută lei pentru fondul «Casei Invățătorilor» din București.

Congresul general pe 1932 se va ține la Chișinău în zilele de 23 și 29 August 1932.

În programul congresului s-au pus următoarele chestiuni:

- 1) Întreținerea materială a școalei primare. Raportor: G. Viorescu – Vaslui.
- 2) Înaintarea Invățătorilor. Rap. L. Mrejeru – Neamț.
- 3) Casa de credit a corp. did. Rap. D. V. Tonî.
- 4) Presa Invățătoarească. Rap. Pavel Jumanca – Caransebeș.
- 5) Salarizarea Invățătorilor. Rap. Gh. Bochiș – Bistrița.
- 6) Propunerea d-lui prof. I. Nisipeanu pentru înființarea Institutului Pedagogic al Asociației.
- 7) Diferite comunicări și propunerî.

Adunarea generală se va ține în ziua de 29 August, cu ordinea de zi:

- 1) Raportul despre activitatea pe anul din urmă.
- 2) Raportul casierului general.
- 3) Raportul censorilor.
- 4) Discuții și votarea rapoartelor.
- 5) Comunicări și propunerî.
- 6) Alegerea Comitetului Central și a Cenzorilor.

Tot la acest congres se va face sărbătorirea colegilor, care au jucat rol însemnat în conducerea Asociației generale și care se găsesc în rândul pensionarilor.

Consiliul general al Asociației gen-rale va ține ședințe premergătoare congresului, la 27 August, în Chișinău.

D-nii învățători sunt rugați să trimită Librăriei de urgență tabloul cărților introduse și caritatea aproximativă, de care vor avea nevoie pentru anul școlar 1932 - 1933.

D-nii învățători, care se aprovizionează cu cărți și rezervație dela Librăria noastră, sunt rugați să ridică comenziile înainte de începerea anului școlar, pentru ca fiind mai liberi, să putem face o desfacere mai mare printre elevii dela școlile secundare.

Cei ce comanda manualele D-lui Sadoveanu sunt rugați să specifică ediția (veche sau nouă)

--

Cărți noi în vitrina Librăriei noastre.

1. Cezar Petrescu. Baletul Mecanic. 2 vol. 150 lei.
2. > > Plecat fără adresă. 60 lei.
3. I. Teodoreanu. Fata din Zlataust. 2 vol 150 lei.
4. Heinrich Lhotzky. Știi să-ți crești copiii? 40 lei.
5. Legea pentru asanarea datorilor agricole. 100 lei.

--

În cătunul Mihaiu Bravu, acest județ, se construiește, chiar în aceste zile de năpasta, local pentru școala primară.

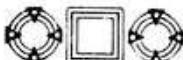
De unde? Cum?

Ascultați.

O face pe socoteala sa d-l Ion D. Revencu, apreciatul nostru coleg din Prajila.

D-șa de mult deține recordul originalității și al gesturilor largi, impunătoare.

Il felicităm pentru ideie și mai ales, înfăptuire.

Titlu	<i>Solidaritatea</i>
Subiect	<i>Reviste pedagogice din Basarabia;</i> <i>Corp didactic;</i> <i>Învățământ școlar - Basarabia;</i> <i>Pedagogie - Basarabia;</i> <i>Educație;</i> <i>Literatura română</i>
Descriere	"Solidaritatea" (1923-1940; 1942-1944). <i>Buletin al Asociatiei tiei Invatatorilor, sectia județului Soroca.</i> Apare lunar din 14 ianuarie 1923 pînă în 1940. Din februarie 1923 apare cu subtitlu "Organ al Asociatiei Invatatorilor din județul Soroca", iar din 1932 apare cu subtitlu "Organul Asociatiei Corpului Didactic din județul Soroca". Este unica publicație pedagogica care își reia apariția în anii razboiului, editindu-se lunar din 1942 pînă în 1944. Revista acordă o mare atenție prestigiului invatatorului în școală și societate, precum și obligativitatii invatamintului, programelor scolare și perfecționării lor continue. Acest număr este complet, conține tabele, poate fi consultat fizic.
Editor	<i>Biblioteca Națională a Republicii Moldova</i>
Contribuitor	<i>Gasca, G. (fond.);</i> <i>Secara, Vasile (red.);</i> <i>Iov, Dumitru (red.)</i>
Data	<i>2009</i>
Tip	<i>Text/Periodice vechi</i>
Format	<i>text/xml;</i> <i>image/tiff</i>
Sursă	<i>Solidaritatea: Organul Asociatiei Corpului Didactic din județul Soroca.- Soroca: Tipografia "P. Litvac", 1932.- An. 9, Nr.6-7.- Iun. - Iul.- 42 p.</i>
Limbă	<i>ro</i>
Acoptare	<i>Sec.20;</i> <i>Basarabia</i>
Drepturi	<i>Document cu acces liber</i>